

GŁOS TOMASZOWSKI

ORGAN WKŁEK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Rok III (VI)

ŚRODA, 20 GRUDNIA 1950 ROKU

350

NIECH ŻYJE
WSPÓLNA WALKA
POLSKICH i NIEMIECKICH
MAS LUDOWYCH
O POKÓJ i PRZYJAŹŃ
MIĘDZY NARODAMI!

Przyjazna współpraca polsko-niemiecka wzmocnia wielkie dzieło utrwalenia pokoju

Przemówienie Prezydenta RP
BOLESŁAWA BIERUTA

Przemówienie Prezydenta NRD
WILHELMA PIECKA

CZCIGODNY I DROGI PANIE
PREZYDENCIE! SZANOWNI I MI-
LI NASI GOŚCIE!

Witam Was gorąco i serdecznie w naszym kraju.

Wasze odwiedzenie w naszej stolicy są dla nas przede wszystkim symbolem wielkiego przełomu historycznego w stosunkach między narodem polskim i narodem niemieckim.

Przez wiele stuleci ciążyły na stosunkach między naszymi narodami akty agresji i przemocy narzucane przez garstkę feudałów, junkrów czy magnatów kapitalistycznych ze szkoda dla interesów naszych narodów. Ową „Drang nach Osten” ślepiący zniszczenie na naszych ziemiach był dziełach ludzkości, stwórczo warunków dla zasadniczego zwrotu w stosunkach między narodem niemieckim i polskim.

Dopiero zwycięstwo Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej, która zapoczątkowała nową erę w dziejach ludzkości, stworzyło warunki dla zasadniczego zwrotu w stosunkach między narodem niemieckim i polskim.

Dopiero rozgromienie krwiożerczego hitlerizmu przez bohaterką Armię Radziecką — armię wyzwolicielką — otworzyło również przed narodem niemieckim drogę do wykarbowania źródeł agresji, do przebudowy na zasadach demokratycznych, do pokojowego rozwoju i trwałego dobrobytu.

33-letnie doświadczenie Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich — jako skutek Wielkiej Rewolucji Proletariackiej — dało dowód całemu światu, że wrogie sobie przedtem narody mogą żyć w przyjaźni i braterskiej współpracy wzajemnej, jeśli odsuną od władzy klasy pasożytnicze. Doświadczenie narodu ZSRR pokazało całej ludzkości, że trwała przyjaźń i współpraca wazajemna jest nie tylko możliwa w stosunkach międzynarodowych, ale że wzbogaca ona i podnosi na niezrównanie wyższy poziom gospodarki, kulturę i całe życie społeczne i osobiste setek milionów ludzi.

DROGI TOWARZYSZU PREZYDENCIE!

Masy pracujące Polski Ludowej witały w Waszej osobie nie tylko najwyższego kierownika Niemieckiej Republiki Demokratycznej, ale i rzeczywistego reprezentanta niemieckich mas ludowych, gorącego rzecznika przyjaźni sąsiedzkich między narodem polskim i niemieckim. Polskie masy pracujące witały Was jako wielkiego i zasłużonego bojownika proletariatu i niezłomnego rewolucjonisty.

Witam w Waszej czcigodnej postaci tego, który przez całe swe życie walczył niezłomnie aby przysię

losy i dzieje narodu niemieckiego rozwijały się w kierunku sprawiedliwej woli społecznej, prodroje pokoju i postępu. Powstanie pod Pańskim kierownictwem Niemieckiej Republiki Demokratycznej stało się niezawodną podstawą tych dążeń pokojowych i twórczych, które umożliwiły decydujący i zasadniczy zwrot w stosunkach między naszymi narodami. Wyrazem tych stosunków jest utrwalenie granicy na Odrze i Nysie jako granicy pokoju, jest przyjazna współpraca naszych państw na rzecz utrwalenia pokoju w Europie i w całym świecie. Dopiero doświadczenie Niemców do władzy sił szersze demokratycznych, pokazyło kres nienawiści, rozpalonej przez hitlerizm i dzielące nasze narody. Wynikiem historycznego przełomu w naszych stosunkach wzajemnych jest nie tylko przyjazne rozdzielenie wszelkich dzielących nasze kraje przeciwności, ale i owocne współdziałanie w kierunku zapewnienia obu narodom najpełniejszego rozwoju gospodarczego i kulturalnego. Dziś jesteśmy pewni, że narody nasze iść będą odciążeni od wszelkich i nieczłowiecznych dróg współpracy i przyjaźni — ponieważ łączą nas wspólny cel i wspólna idea: walka o pokój, o postęp, o dobro mas ludowych.

PANIE PREZYDENCIE! DOSTOJNY NASI GOŚCIE!

Wasze odwiedzenie w naszym kraju mają również doniosłe znaczenie międzynarodowe. Przypadają one w chwili, gdy imperializm amerykański i zwasalizowane przezeń rządy państw zachodnich przeżywały szereg gwałtownych ataków historii wojennej.

Podłożem tej historii jest jasne dla wszystkich: imperialiści amerykańscy próbują rozpaść gorącą kres nowych zbrojeń i pchnąć narody na drogę nowej wojny światowej, licząc, że zdołają tą drogą nie tylko zabezpieczyć dla siebie olbrzymie zyski, ale i osiągnąć panowanie nad światem. Rozbite w ostatniej wojnie i zbankrutowane idee faszyzmu i hitlerizmu podejmują znowu agresję amerykańscy, Łudząc się tym, że ich położenie geograficzne chroni ich od wszelkiego ryzyka tej awanturnej polityki, podszuczają oni kraje Europy zachodniej do napaści na ZSRR, Polskę i inne kraje demokracji ludowej. W tych zbrodniczych planach podlegają wojennym głównym atutem ma być armia niemieckich landsknechtów w służbie amerykańskiego imperializmu.

W oparciu o swe marionetki z Bonn imperializm amerykański już przystępuje do realizacji planów re-militaryzacji Niemiec Zachodnich, usiłując rozpaląć nastroje odwetowe, przywrócić do władzy zbrodniarzy

hitlerowskich i przy ich pomocy pchnąć podzielony sztucznie naród niemiecki do walki bratobójczej, a potem do nowego pochodu wojennego przeciwko ZSRR i krajom demokracji ludowej.

Rachuby imperialistów mają jednak w swym założeniu jeden podstawowy błąd: nie uwzględniają doświadczenia mas i nie liczą się z ich wolą. Masy pracujące zarówno w Niemczech, jak i w całym świecie przeżyły doświadczenie wojny i tragiczne dla całej ludzkości jej skutki. NIE CHCĄ one wojny i NIE ZGODZA SIĘ, aby być znów mięsem armatnim w rękach zbrodniarzy wojennych. NARODY PRAGNĄ POKOJU, rozumieją się na oszustwach podlegających wojennym i potrzebują przeciwstawić się ich zakusom. Dowiódł tego wielki światowy ruch pokoju, którego wymownym i pięknym przejawem był niedawny Kongres Warszawski. Dowiódł tego bohaterski opór narodu koreańskiego, który potrafił złamać w nierównej walce potęgę techniki wojennej agresorów, przyprawiając o haniebny porażkę tzw. „armię światła”, uruchomioną przez imperialistów amerykańskich. Nie ma wątpliwości co do tego, że taką samą haniebną klęskę poniosą imperialiści wszędzie, gdzie poważą się podnieść swą szaleńczą zagiew wojenną.

Narody świata pragną pokoju i witają z radością każdy wysiłek, zmierzający do utrwalenia pokoju. W tych warunkach Wasze odwiedzenie, Drodzy Przyjaciele, w stolicy Polski Ludowej powitane zostaną przez wszystkich i zwłaszcza przez narody obu naszych krajów jako wyraz wspólnych naszych dążeń i wspólnej woli utrwalenia pokoju. Wasza wizyta jeszcze mocniej zaleśni pokojową współpracę i przyjaźń naszych krajów, rozszerzy i wzmocni nasze wzajemne sąsiedzkie stosunki gospodarcze i kulturalne. Wasza wizyta stała się doniosłą demonstracją naszej solidarności, zawartości całego obozu pokoju, jest wymownym ostrzeżeniem pod adresem awanturniczych polityków amerykańskich — podpalaczy świata — i ich satelitów. Pragnę zapewnić Was, Drodzy nasi Goście, że Rząd Rzeczypospolitej uczyni wszystko, aby historyczny przełom w stosunkach między narodem polskim i narodem niemieckim, który zapoczątkowało powstanie Niemieckiej Republiki Demokratycznej pod Waszym przewodnictwem, pogłębiał się i zbliżał coraz bardziej ku sobie skutki naszej wspólnej pracy.

Niech żyje Niemiecka Republika Demokratyczna i jej czcigodny Prezydent — nasz przyjaciel i towarzyszy Wilhelm Pieck!

Przyjęcie na cześć Prezydenta NRD w siedzibie Rady Państwa

WARSZAWA (PAP) — W godzinach wieczornych dnia 19 grudnia 1950 r. Prezydent Rzeczypospolitej wydał przyjęcie w salach Rady Państwa na cześć Prezydenta NRD Wilhelma Piecka.

Witając dostojnego gościa, Prezydent Rzeczypospolitej wygłosił przemówienie (treść podajemy osobno).

W odpowiedzi zabrał głos Prezydent Niemieckiej Republiki Demokratycznej (przemówienie podajemy osobno).

W przyjęciu, które przeszło w bar dzo serdecznej atmosferze, uczestniczyli członkowie towarzyszącej Prezydentowi Pieckowi delegacji niemieckiej, członkowie Rady Państwa,

WIELCE CZCIGODNY, DROGI PANIE PREZYDENCIE!

PANOWIE I PANIE!
DRODZY POLSCY PRZYJACIELE!

Z głębi serca pragnę podziękować Panu, Panie Prezydencie, za zaproszenie, za przyjazne powitanie oraz za przemówienie o tak doniosłej treści politycznej. Wam wszystkim, którzy reprezentujecie tutaj naród polski, polskich robotników, chłopów i pracującą inteligencję, pragnę podziękować za okazaną nam tak wspaniałą gościnność oraz za liczne dowody zaufania. Wszystko to, tak jak i wieczór dzisiejszy dowodzi, że w stosunkach między naszymi dwoma narodami nastąpiło coś zupełnie nowego. Są to nowe stosunki dobre sąsiedzkie, oparte na szczerzej przyjaźni. Wraz z wami widzimy w tym rękojmię pokojowej i szczerzej przyjaźni obu naszych narodów.

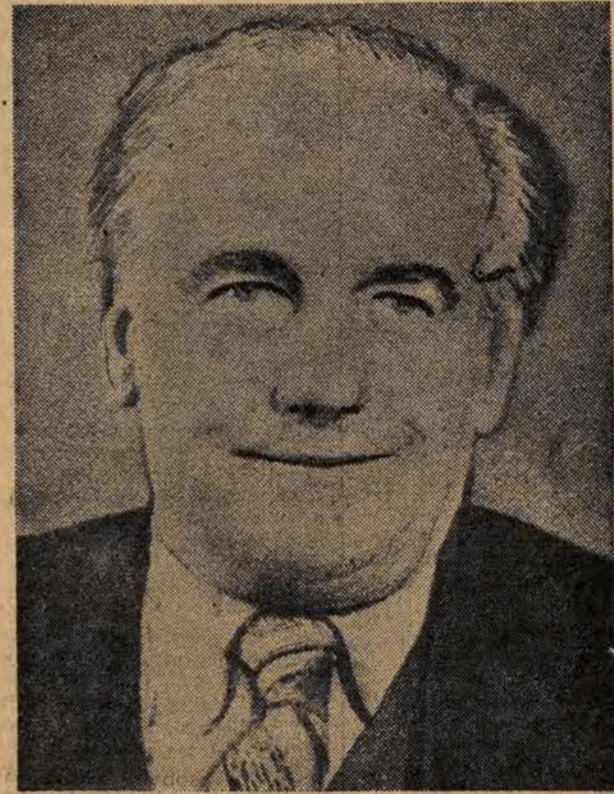
Właśnie dziś bardziej niż kiedykolwiek konieczne jest umocnienie pokoju między naszymi dwoma narodami oraz zacieśnienie nierozrwalnej przyjaźni.

DRODZY PRZYJACIELE POLSCY!

Zaledwie kilka tygodni temu zebrało się w Warszawie około 2000 przedstawicieli 81 krajów na II Światowym Kongresie Obróńców Pokoju. Byłem dziś w gmachu, w którym odbył się ten Kongres. Imię stolicy polskiej było wtedy na ustach wszystkich ludzi, którzy pragną utrzymać pokój i którzy walczą dlatego przeciw nowym imperialistycznym zbrodniom wojennym. Światowy Kongres Pokoju w Warszawie nakreślił milijonowy pokój ludzkości wszystkich krajów nowe wytyczne w tej walce, natchnął ich nową nadzieją i siłą.

Tymczasem amerykańska polityka agresji doprowadziła do dalszego do ostrzeżenia groźby wojny. Z pycha, jakiej nie powstydziliby się Adolf Hitler, Mac Arthur, amerykański głównodowodzący w Korei, zapowiedział całkowite zniszczenie wszelkiej koreańskiej armii ludowej. Rozpoczął on generalną ofensywę przy pomocy olbrzymiej ilości broni i materiałow wojennych. Ofensywa ta za lamala się smrotnie. Bohaterska koreańska armia ludowa wraz z oddziałami ochotników chińskich, którzy przyszli z ofiarną pomocą narodowi koreańskiemu, zadała zarozumiałemu generałowi amerykańskiemu drugą klęskę. Północna Korea została prawie całkowicie oczyszczona od imperialistycznych najeźdźców. Amerykańscy podlegacy wojenni usiłują w obliczu klęski przenieść punkt ciężkości swojej wojennej polityki agresywnej do Europy. W planach tych Niemcy zachodnie odgrywać szczególną rolę.

W swoich strefach okupacyjnych zachodnie mocarstwa imperialistyczne nie tylko wzięły w obronę starych niemieckich podlegaczy wojennych, magnatów banków i ciężkiego

przemysłu, lecz również obsadzili nimi ponownie kluczowe stanowiska w życiu gospodarczym i w aparacie państwowym. Imperialiści amerykańscy biorą do swej służby pokona nych generałów hitlerowskich. Przewodzący oni z całą siłą remilitaryzacji Niemiec Zachodnich zagrożenia pokoju i ich bezpieczeństwa. Dlatego też wszystkie narody europejskie widzą również w naszym dążeniu do utworzenia jednolitych demokratycznych i pokojowych Niemiec gwarancję swego własnego pokoju i swego własnego bytu narodowego! Realizując uchwały Światowego Kongresu Obróńców Pokoju w Warszawie, rząd naszej Niemieckiej Republiki Demokratycznej przedstawił Izbie Ludowej ustawę o obronie pokoju, która w ubiegły piątek została przez Izbę Ludową jednomyślnie uchwalona. Na mocy tej ustawy podlega surowej karze ten, kto spotwarza inne narody lub ra sy, kto przeciwko nim podjudza, aby nawołuje do ich bojkotowania, aby zakłócić pokojowe stosunki między narodami i uwikłać naród niemiecki w nową wojnę. Nie mamy zamiaru pozwolić, aby agenci imperialiści czni zakłócili nasze nowe dobro sąsiedzkie i przyjazne stosunki z narodem wielkiego obozu pokoju, w tej liczbie również z Polską Ludową. Ustawa o obronie pokoju zabezpieczy przed wszystkimi burzycielami pokoju nasze pokojowe budownictwo w Niemieckiej Republice Demokratycznej, które w związku z rozpoczęciem z dniem 1 stycznia 1951 roku realizacji planu 5-letniego na bierze nowego, wielkiego rozmachu.

PANIE PREZYDENCIE! PANIE I PANOWIE!

Wizyta moja w Warszawie nastąpiła w krótkim czasie po ratyfikowaniu układu o wytyczeniu ustalonej i istniejącej polsko - niemieckiej granicy państwowej na Odrze i Nysie Łużyckiej. Spotkanie prezydentów obu naszych krajów stanowi wiodący symbol tego, że między naszymi narodami zostały uregulowane wszystkie sporne kwestie i że stworzona została mocna podstawa dla wiecznego pokoju i nierozrwalnej przyjaźni. Na gruncie tych stosunków dobrego sąsiedztwa i ściślejszej przyjaźni mogą rozwijać się w całej pełni z pożytkiem dla obu narodów, zarówno nasze stosunki gospodarcze, jak również współpraca naukowo - techniczna i wymiana kulturalna. Po Związku Radzieckim zajmuje Polska drugie miejsce w naszym handlu zagranicznym, my zajmujemy również w polskim handlu zagranicznym drugie miejsce. Fakt ten świadczy również w sposób szczególny o blizkości i przyjaźni między naszymi narodami. Niemiec Zachodnich nie

„wyklucza możliwość nowej wojny w Europie, kładzie kres przelewowi krwi w Europie i uniemożliwia ujarzmienie narodów europejskich przez imperia listów świata”.

PANIE I PANOWIE! DRODZY PRZYJACIELE!

Wiemy, że w naszej walce o jednolitość narodową pokojów milijonów i demokratycznych Niemiec mamy po parcie narodu polskiego, gdyż jedyną i tylko tą polityką odpowiada

(Dalszy ciąg na str. 2-ej.)

Wilhelm Pieck

W chwili przekazywania Wilhelmmu Pieckowi wysokiego urzędu prezydenta Niemieckiej Republiki Demokratycznej, przewodniczący Tymczasowej Izby Ludowej, Johannes Diekmann powiedział:

„Pozdrawiamy go, jako niemieckiego robotniczego prezydenta, prawdziwego bojownika o pokój, prawdziwego przyjaciela Związku Radzieckiego, prawdziwego szermierza przyjaźni niemiecko - radzieckiej”.

W słowach tych zawarte zostały uczucia czci i bezgranicznego zaufania, jakie maszy pracujące Niemiec żywią do Wilhelma Piecka, ucieleśnianego wszystkiego co twórcze i postępowe w narodzie niemieckim. Życie jego związane jest z życiem i walką niemieckiej klasy robotniczej: on przecież był, obok Karola Liebknechta, Róży Luksemburg i Klary Zetkin, przywódcą rewolucyjnej walki ludu niemieckiego przeciw niemieckiemu imperializmowi czasów kajzera; jako przyjaciel i najbliższy współpracownik Ernsta Thaelmanna stał na czele walki przeciw imperialistom Republik Weimarskiej, którzy doprowadzili Niemcy do faszystowskiej dyktatury Hitlera. On wreszcie — po uwolnieniu Ernsta Thaelmanna przez hitlerowców — stał się wódem rewolucjonistów niemieckich w ich walce przeciwko dyktaturze faszystowskiej i zbrodniczej wojnie, jaką hitlerowcy rozpalili. Temu to bojownikowi przypadło w udziale objąć kierownictwo Niemieckiej Republiki Demokratycznej, stanąć na czele narodu niemieckiego w chwili zwrotnej w jego dziejach: w chwili kiedy Niemcy po raz pierwszy w swej historii utworzyli demokratyczne i pokojowe państwo.

Nie mogło też być inaczej. Wilhelm Pieck jest bowiem wielkim nauką i wychowawcą narodu niemieckiego. W ciągu dziesięcioleci prowadził swój lud do walki, uczył go trudnej sztuki wyciągania wniosków z doświadczeń historii.

W latach przed II wojną światową, kiedy rozpoczynał swa praktykę działacza robotniczego w związkach zawodowych i w socjal-demokratycznej organizacji w Bremie, występował przeciw oportunistom i reformistom w niemieckim ruchu robotniczym. Stał on wspólnie z Karolem Liebknechtem i Różą Luksemburg na lewym skrzydle ówczesnej niemieckiej socjal - demokracji, na pozycjach walki przeciw niemieckiemu imperializmowi i jego zaborczych, wojennym planom.

Lata II wojny światowej, to heroiczny okres życia Wilhelma Piecka. W trudnych warunkach okresu wojennego, w konspiracji na froncie, gdzie znalazł się zesłany do karnych „batallionów śmierci”, a następnie na emigracji, niestrudzenie i nieustraszenie prowadziwał walkę przeciw grabieżczej wojnie imperialistycznej. Organizuje konspiracyjne drukarnie, organizuje kolportaż antywojennych ulotek i broszur. Pierwsza antywojenna demonstracja kołportażu przed gmachem Reichstagu 18 marca 1915 r. została zorganizowana przez Wilhelma Piecka. W październiku 1918 r. w chwili narastania fal rewolucyjnej w Niemczech, Wilhelm Pieck wraca do Berlina i przygotowuje z Karolem Liebknechtem tem powstanie. Odezwą wywołującą do strajku generalnego 9 listopada 1918 r. nosi — obok podpisu Liebknechta — także podpis Wilhelma Piecka.

Revolucja niemiecka 1918 r. zatała mała się wskutek zdrady prawicowych socjal-demokratów. Wilhelm Pieck rozwinął ogromną pracę nad szczegółowym zbadaniem historii upadku rewolucji, by uchronić swa klasę i naród przed klęskami, by przygotować przesłanki przyszłego zwycięstwa. Wilhelm Pieck stał się niezmiernym propagatorem prawdy, iż u podstaw błędów popełnionych w przeszłości leżał fakt, że robotnicy niemieccy pozbowiani byli kierownictwa prawdziwej rewolucyjnej partii, uzbrojonej w oręż marksizmu-leninizmu, która zdolna byłaby zmobilizować do walki wszystkie demokratyczne siły narodu.

W latach międzywojennych Wilhelm Pieck poświęca też wszystkie swe siły walce o jedność działania

klasy robotniczej i stworzenie szerokiego frontu antyfascystowskiego. Gdy w wyniku zdrady socjal-demokratów hitlerowcy zagarnęli władzę, Wilhelm Pieck natychmiast stanął do walki w nowych warunkach, do organizowania walki z faszysmem i jednolitej antyfascystowskiej. Jego działalność w tym okresie to nieustanne demaskowanie dyktatury faszystowskiej i przestrzeganie narodu niemieckiego przed katastrofą wojenną, do jakiej nieuchronnie musi go doprowadzić dyktatura hitlerowska. W 1936 r. mówił on:

„Faszyzm hitlerowski chce wojny. Ale wojna ta doprowadzi do jeszcze cięższej klęski, niż w roku 1918 i nałoży na naród niemiecki jeszcze cięższe brzemię, niż tamta”.

Wilhelm Pieck uczył naród niemiecki, że faszyzm to wprawdzie władza okrutna, ale nietrwała. Wskazywał on na konieczność zjednoczenia wszystkich zdrowych sił narodu niemieckiego dla jej obalenia i utworzenia rzeczywistie demokratycznej republiki niemieckiej.

W lutym 1939 r. na konferencji nielegalnej Komunistycznej Partii Niemiec w Bernie oświadczył on:

„Komitet Centralny Komunistycznej Partii Niemiec powtarza z naciskiem wobec wszystkich socjal-demokratów, katolików, demokratów, wobec wszystkich Niemców świadomych swojej odpowiedzialności, że polityka Komunistycznej Partii Niemiec mocno i zdecydowanie nie zmierza ku temu, aby w ścisłej współpracy ze wszystkimi Niemcami miłującymi pokój i wolność wprowadzić na miejsce hitlerowskiej dyktatury rząd ludowy, wybrany swobodnie przez cały naród w nowej demokratycznej republice”.

Temu zadaniu walki o obalenie dyktatury hitlerowskiej poświęcił Wilhelm Pieck wszystkie swoje siły i doświadczenia. Walczył nieustannie na terenie Związku Radzieckiego wielką pracą propagandową i organizacyjną na rzecz zjednoczenia elementów antyhitlerowskich.

W 1945 r. pod ciosami bohaterkiej Armii Radzieckiej legła w gruzy hitlerowska rzesza. Rozpoczął się nowy okres walki o demokratyczne, pokojowe Niemcy. Uchwały poezdamskie, które miały być ich podstawą, zostały cynicznie popełnione przez zachodnie mocarstwa imperialistyczne. Mocarstwa te, pod kierownictwem Ameryki dokonały rozbicia Niemiec i w zachodnich strefach przemianowanych w kolonię amerykańską mobilizują zbrodnicze elementy hitlerowskie, zbiegając na odetwu. Wojenne plany amerykańskie, wznoszące Niemcom Zachodnim rolę bazy wypraw przeciwko Związkowi Radzieckiemu, Polsce i krajom demokracji ludowej, są jednocześnie śmiertelną groźbą dla narodu niemieckiego.

W tej trudnej sytuacji Wilhelm Pieck stanął na czele walki o jedność narodu niemieckiego, o utworzenie demokratycznego państwa niemieckiego i zawarcie sprawiedliwego pokoju. Wskazuje na narodowy niemiecki, że wyzwolenie jego nastąpić może tylko w oparciu o Związek Radziecki, przyjaciela wszystkich narodów.

Na gruncie ogromnych przemian dokonanych we wschodnich Niemczech powstała w październiku 1949 r. Niemiecka Republika Demokratyczna, pierwsze w dziejach Niemiec państwo demokratyczne, którego zadaniem jest zjednoczyć całe Niemcy pod sztandarem demokracji i pokoju. U kolebki tego państwa stał Wilhelm Pieck, zwany w Niemczech

„ojcem jedności”. Jego myśl przyświecała utworzeniu Frontu Narodowego Demokratycznych Niemiec, skupiającego i łączącego wszystkich, którzy chcą walczyć o pokój i jedność Niemiec. On to postawił najważniejsze i rozstrzygające dla przyszłości Niemiec zadanie skupienia w jeden nurt przejawiających przez różne warstwy narodu niemieckiego dążeń do pokoju i jedności na rodowej.

Dla narodu polskiego postacią Wilhelma Piecka jest szczególnie bliska. Z jego imieniem związany jest przede wszystkim, jaki dokonał się w stosunkach polsko-niemieckich w kierunku współpracy i przyjaźni. Kierowana przez niego Niemiecka Republika Demokratyczna uznała granicę na Odrze i Nysie jako ostateczną granicę pokoju. Uznaniem tej granicy jest obecnie kamieniem probierczym, pozwalającym odróżnić Niemca mitującego pokój

od odwetowca i poplecznika amerykańskich podżegaczy wojennych.

W czasie swojego pobytu w Polsce na Kongresie Bojowników o Pokój i Demokrację we wrześniu 1949 r. Wilhelm Pieck oświadczył:

„Oby torujące sobie drogę przyjazne stosunki między ludem niemieckim i polskim stały się tak silne, żeby żadnemu wrogowi nie udało się ich zniszczyć”.

Prezydent Niemieckiej Republiki Demokratycznej Wilhelm Pieck jest szczerzym przyjacielem narodu polskiego, wybitnym bojownikiem o pokój, rzecznikiem przyjaźni i współpracy między narodami. Polska klasa robotnicza i cały naród polski widzą w jego osobie i kierowanej przez niego Republice rękojęcie dalszego zacieśniania przyjaźni polsko - niemieckiej, służącej dziełu pokoju i bezpieczeństwu narodów.

JERZY KOWALEWSKI Niemiecka Republika Demokratyczna ważne ogniwo frontu pokoju

Niemiecka Republika Demokratyczna zrodziła się z walki o pokój i o demokratyczne rozstrzygnięcie problemu niemieckiego. Walka o pokój i o demokratyczne rozstrzygnięcie problemu niemieckiego jest treścią życia NRD: służy jej wszystkie instytucje państwowe, gospodarcze i kulturalne republiki; podporządkowana jej jest cała ogromna wychowawcza i organizacyjna działalność państwa demokratycznego.

W Niemieckiej Republice Demokratycznej odżyły i pełnej siły nabrały wszystkie najsłabsze tradycje walki ludu niemieckiego o wolność, sprawiedliwość społeczną i pokojowe współżycie z narodami, których najwybitniejszymi nosicielami byli Karol MARKS i Fryderyk ENGELS. Republika wieła w czyn tradycje, których żywym uosobieniem jest wspaniała postać prezydenta Wilhelma PIECKA, niestrudzonego bojownika rewolucji, ucznia Lenina i Stalina i tak bliskiego nam — przyjaciela i towarzysza broni Róży Luksemburg i Juliana Marchlewskiego.

W ciągu dziesięcioleci monopolistów i junkrów niemieckich, przy pomocy prawicowych zdrajców socjal-demokratycznych krowo tłumili wolnościowe dążenia ludu niemieckiego. Ukoronowaniem wysiłków monarchistów i junkrów niemieckich, popartych przez monopolistów amerykańskich, angielskich i francuskich było ustanowienie dyktatury hitlerowskiej i rozpalenie drugiej wojny światowej. W toku tej wojny imperializm niemiecki ponosił straszliwą klęskę z rąk narodu radzieckiego. Ale naród radziecki, naród wychowany przez Lenina i Stalina stawia sobie za zadanie niesienie na rodem — nie niewoli, lecz wolności. I oto klęska zadana przez naród radziecki imperializmowi niemieckiemu stała się początkiem wyzwolenia narodu niemieckiego, wyzwolenia sił postępowych w narodzie niemieckim, trzymanych dotychczas przez imperialistów w niewoli i ucisku.

Pięć bez mała lat trwała we wschodniej części Niemiec zaciekła walka o utrwalenie i pogłębienie tego zwycięstwa ludu niemieckiego, jakim była katastrofa wojenna imperialistów. Pamiętne są etapy tej walki prowadzonej przy wszechstronnej pomocy radzieckiej: wielka reforma rolna, która zmioła z oblicza ziemi junkrów pruskich; konfiskata majątków monopolistów i zbrodniarzy wojennych i przekazanie całego wielkiego przemysłu, banków i komunikacji w ręce narodu; gruntowne oczyszczenie całego życia publicznego od hitlerowców i nieublagana walka, wypowiedziana ideologią hitlerowskiej; usunięcie z oblicza klasy robotniczej i bezklasowa walka ze zdraziecką ideologią socjaldemokratyzmu; wielka reforma szkolnictwa i wychowania, która zapoczątkowała uformowanie nowego oblicza młodzieży niemieckiej.

Dwojakim był sens i wynik walki prowadzonej przez niemieckie siły demokratyczne na wszystkich tych frontach. W ogniu tej walki obalano siły społeczne i instytucje, które były podstawą agresywnego nacjonalizmu i militarizmu niemieckiego. W ogniu tej walki hartowały się nie mieckie siły demokratyczne, rosła ich świadomość, ich wiara w siebie, ich umiejętności przebudowywania życia. W ogniu tej walki, postępowe siły niemieckie, z klasą robotniczą na czele, wyzwały się starych błędów i rutynę, zwłaszcza w sprawie chłopskiej i narodowej, które tak fatalnie zaczęły na rewolucji 1918 r. I na wydarzeniach lat następných.

W rezultacie — we wschodniej części kraju powstały nowe antyfaszystowskie demokratyczne i pokojowe Niemcy, zasadniczo różne od starych, Niemcy bez monopolistów, bez junkrów, bez militarystów, bez rozbicia klasy robotniczej, bez szowinistycznego i militarystycznego systemu wychowania, słowem — bez tego wszystkiego, co stanowiło istotę reakcyjnych i agresywnych Niemiec.

Kierowniczą siłą tych przemian, motorem pokojowej i demokratycznej przebudowy kraju była SOCJALISTYCZNA PARTIA JEDNOŚCI.

Młodzież — przyszłość, nadzieja i duma narodu — jest otoczona jak najtroskliwą opieką rządu wolnych Niemiec i partii. Rosną szeregi młodych bojowników pokoju w organizacji FDJ i Pionierze. (Na zdjęciu: wielki przyjaciel młodzieży, prezydent NRD toa. PIECK, wśród niemieckich pionierów w Waltheide pod Berlinem.) Foto-AR

Przyjazna współpraca polsko - niemiecka wzmocnia wielkie dzieło utrwalenia pokoju

(Dalszy ciąg ze str. 1-ej)
Przemówienie Prezydenta NRD
WILHELMA PIECKA

mi udzielił architekt p. Sigalin, wywarły na mnie głębokie i niezatarte wrażenie. Od ostatniego mego tutaj pobytu we wrześniu 1949 r. w związku z Kongresem Zjednoczeniowym bojowników o wolność i demokrację osiągnięto gigantyczne sukcesy w odbudowie miasta. Do wysiłku takiego zdolny jest tylko wyzwolony naród, który tworzy w przeświadczeniu, iż buduje własną, pokojową i szczęśliwą przyszłość. Władza demokratyczna ludowa obudziła wszystkie twórcze siły wielce utalentowanego narodu polskiego, dala jego wielkim zdolnościom nieskrępowaną możliwość rozwoju, technela w robotników i techników zapał pracy, który przodkom pracy umożliwił ich wielkie osiągnięcia. Pragnę, aby nasi technicy i inżynierowie, nasi przodownicy pracy i nasza młodzież, którzy do Was przybyli — wrócili do kraju na szego nie tylko ze zdobytymi doświadczeniami praktycznymi, lecz aby również zacerpnęli nieco zapału odbudowy.

Przed grobem Nieznanego Żołnierza na Placu Zwycięstwa uszeregowana jest kompania honorowa WP z początem sztabowym i orkiestra.

przewodem Związku Radzieckiego i Generalisimusa Stalina walka o pokój zostanie wygrana. Wielki obóz pokoju triumfować będzie w każdej walce. W tym przeświadczeniu kończę swe przemówienie.

NIECH ŻYJE WSPÓLNA WALKA WSZYSTKICH NARODÓW O POKÓJ!

NIECH ŻYJE POLSKA LUDOWA I JEJ PREZYDENT BOLESŁAW BIERUT!

NIECH ŻYJE WIELKIE NIEZWYCZĘCZONE MOCARSTWO POKOJU — ZWIĄZEK RADZIECKI I NASZ WIELKI PRZYJACIEL, WÓDZ CAŁEJ MIEJUJACEJ POKOJ LUDZKOŚCI — GENERALISIMUS STALIN!

PREZYDENT NRD - WILHELM PIECK złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza

WARSZAWA (PAP). — Dnia 19 bm, prezydent Niemieckiej Republiki Demokratycznej Wilhelm PIECK w otoczeniu przybyłych z nim do Warszawy przedstawicieli NRD złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza.

O godz. 10 prezydent NRD Wilhelm Pieck przybywa na Plac Zwycięstwa, witany dźwiękami hymnu narodowego NRD. Chwila ciszy, po czym rozlega się dźwięki hymnu polskiego. Głowa państwa niemieckiego, czołowi przedstawiciele NRD i wszyscy zebrani, w skupieniu oddają głęboki pochód polskiego Nieznanego Żołnierza.

„Trybuna Ludu”

Ofiarnym trudem w służbie demokracji i pokoju budują swa ojczyznę maszy pracujące wolnych Niemiec. Włpcej, prześciej, lepiej — jest nie tylko hasłem na szczyt, lecz również niemieckich włkniarzy. (Na zdjęciu: wólóniarza, jedna z wielu członkini brygad najwzyszej jakości w Niem. Republice Demokratycznej.)

Centralny Zarząd Budownictwa Przemysłowego wykonał roczny plan

WARSZAWA (PAP). — W dniu 16 bm. Centralny Zarząd Budownictwa Przemysłowego pierwszy wśród centralnych zarządów podległych Ministerstwu Budownictwa wykonał roczny plan produkcji.

W porównaniu z rokiem ubiegłym tegoroczny plan produkcyjny CZBP był przeszło dwukrotnie większy. Plan ten obejmował budowę ponad 1.000 obiektów przemysłowych rozrzuconych na terenie całego kraju oraz budowę kilkuset budynków o charakterze administracyjnym, związanych z zakładami przemysłowymi.

Obóz pokoju walczy o autorytet ONZ

— oświadczył ambasador Wierbiłowski opuszczając Nowy Jork

NOWY JORK (PAP) — Opuszczając Nowy Jork na pokładzie statku „Queen Mary” przewodniczący delegacji polskiej, ambasador Wierbiłowski oświadczył m. in.:

Piąta sesja Zgromadzenia Ogólnego ONZ nie spełniła pokładanych w niej nadziei i nie wniosła w dziedzinę pokoju wkładu, jakiego ludzkość miała prawo się po niej spodziewać. Stało się tak, ponieważ na sesji tej Stany Zjednoczone kontynuowały jeszcze bardziej otwarte niż uprzed-

nie swoją agresywną i wroga postawę w polityce, której jednym z celów jest podporządkowanie całej organizacji ich egoistycznym interesom.

Dążeniem tym obóz pokoju przeciwstawiał swoją niezmienną politykę współpracy międzynarodowej.

Przedstawiciele tego obozu, z delegacją radziecką na czele, bronili tezy pokojowej współpracy dwóch systemów, wskazując, że jest to czołowy postulat państw socjalizmu, pokrywały ją też pragnieniami i dążeniami

milionów prostych ludzi na całym świecie.

Uchwały prezforsowane na Zgromadzeniu Narodów Zjednoczonych przez Stany Zjednoczone, są tylko ich pozornym zwycięstwem. Piąta sesja potwierdziła raz jeszcze iluzoryczny charakter przeprowadzanych w ten sposób uchwał. Raz jeszcze stało się jasne, że uchwały powzięte przy użyciu rozmaitych sztuczek nie mają wartości praktycznej, gdy nie są poparte wolą ludów świata.

Kiedy obradowaliśmy w ONZ w atmosferze nacisku i presji ze strony Stanów Zjednoczonych odezwał się potężnym echem inny głos — głos Kongresu Warszawskiego.

Słowo **WARSZAWA**, jako symbol światowego Kongresu Obróbców Pokoju brzmiało wielokrotnie na sali obrad Zgromadzenia. Był to głos sumienia ludzkości. Nie pomogły oszczerstwa, ani wykretnie argumenty — Zgromadzenie Ogólne nie było w stanie uciec od rzeczywistości.

Wykazaliśmy ponownie, że stojmy na straży pokoju, pokojowej współpracy i autorytetu ONZ i że walczymy o to, aby organizacja ta naprawiła służbę pokojowi. Walkę tę prowadziliśmy dalej.

Współpracując z delegacją Związku Radzieckiego i innymi delegacjami, które dały wyraz trosce o pokój i międzynarodowe porozumienie, delegacja polska dołożyła wszelkich starań, aby plany i dążenia imperiaлизmu zostały zdezwójowane.

Ostatnia sesja Zgromadzenia stanowiła potężne ostrzeżenie dla tych, którzy prą do awantury wojennej. Podczas gdy obóz imperializmu wkłada się coraz bardziej w własnych sprzecznosciach — obóz postępu daje dowody, że nie tylko broni pokoju i praw samostanowienia narodów, ale że potrafi ten pokój wywalczyć.

Przed 71 rocznicą urodzin SŁOWO O STALINIE (FRAGMENTY)

V.

Pędzi pociąg historii, błyska stulecie — semafor. Rewolucji nie trzeba glorii, nie trzeba szumnych metafor.

Potrzebny jest Maszynista, którym jest On, towarzyszu, wódz, komunista Stalin — słowo jak dzwon!

VI.

Któż, jak On, przez dziesiątki lat na dziobie okrętu wytrzymał? Szóstej Części przygląda się świat. Bitwa.

Tam — bezrobocie, strajki, głód. Tu — praca. Natchniony traktor. Tworzy historię zwycięski lud. Chwała faktom!

Któż, jak On, przez dziesiątki lat widział ludzką na krańce dziejów? Jego imię — walczący świat: nadzieja.

Rewolucjo! — Któż wiatr powstrzyma, kto ziemię zawróci w błęgu? Rewolucjo, tablice praw Rzymu obalamy od Chin po Biegun!

Rewolucjo! siedemdziesiąt lat Stalinowych powieja nad światem. I rodzi się nowy świat, świat stary pęka jak atom.

Władysław Broniewski

MASY PRACUJĄCE POLSKI SOLIDARYZUJĄ SIĘ z historycznymi uchwałami Kongresu Pokoju

Przodujące załogi robotnicze zdobywają sztandary przechodnie PKOP

WARSZAWA (PAP) — Tysiące uczestników spotkań z delegatami na II Światowy Kongres Obróbców Pokoju wyrażają pełne poparcie dla uchwał Kongresu i deklarują jak najczynniejszy udział w ich spopularyzowaniu wśród najszerszych rzesz społeczeństwa.

również uczestnicy zebrania sprawozdawczych w innych zakładach.

W woj. katowickim zebrania sprawozdawcze odbyły się w hucie „Częstochowa”, kopalni im. Wierzyty, zakładach „Chorzów” oraz w Wyższej Szkole Ekonomicznej, w Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych i Politechnice Śląskiej.

KRAKÓW (PAP) W wielkiej świetlicy głównego kierownictwa robót **NOWEJ HUTY** odbyła się uroczystość wręczenia załozce Państwowego Przedsiębiorstwa Robót Komunikacyjnych nr 2 sztandaru przechod-

nięgo Polskiego Komitetu Obróbców Pokoju.

Zaszczytne wyróżnienie spotkało również przodującą w pracy na rzecz utrwalenia pokoju załogę portu szwedzkiego, której Woj. Komitet Obróbców Pokoju na posiedzeniu w przedmiocie w dniu 16 bm. przyznał przechodni sztandar obrońców pokoju.

Ludność miast i wsi NRD do Prezydenta Bieruta

WARSZAWA (PAP). — Prezydent RP Bolesław Bierut otrzymał listy i depesze od ludności miast i wsi Niemieckiej Republiki Demokratycznej z serdecznymi życzeniami z okazji wymiany dokumentów ratyfikacyjnych polsko-niemieckiego układu o wytyczeniu granicy na Odrze i Nysie.

Ludność NRD zapewnia Prezydenta RP, że we wspólnie z narodem polskim walcze o pokój będzie pogłębiała przyjaźń i dobrosąsiedzkie stosunki między

dwoma narodami, które łączy granica pokoju na Odrze i Nysie.

Z Saksonii aktywni uczestnicy ruchu krzewienia pokojowych i dobrosąsiedzkich stosunków z Polską piszą m. in.: „Z okazji wymiany dokumentów ratyfikacyjnych polsko-niemieckiego układu o granicy na Odrze i Nysie postanowiliśmy zorganizować grupę Niemieckiego Towarzystwa Krzewienia Pokojowych i Dobrosąsiedzkich Stosunków z Polską.

Delegacja FDJ w gościnie u łódzkich ZMP-owców

Wczoraj przybyła do Łodzi delegacja młodzieży demokratycznych Niemiec, zrzeszonej w FDJ. Milli goście byli gorąco przyjmowani przez naszych ZMP-owców, z którymi — w serdecznej atmosferze — odbyli dłuższą konferencję w zarządzie łódzkiej organizacji młodzieżowej.

Podczas konferencji Gerhard Feix, kierownik delegacji FDJ, powiadał w imieniu delegatów: — „Przybyliśmy do was, aby poznać metody i wyniki pracy młodzieży polskiej. Wasze bogate doświadczenia będą nam ogromnie pomocne w naszej dalszej pracy nad budową nowego Niemiec. Przewieczeliśmy ogromne trudności, zważając pozostałości hitleryzmu w naszym kraju i dziś możemy być dumni z naszych osiągnięć. Młodzież niemiecka wie, że granica na Odrze i Nysie jest warunkiem pokoju, warunkiem naszej jasnej, szczęśliwej przyszłości. Młodzież niemiecka żywi do narodu polskiego uczucia pełne szacunku i przyjaźni. W naszej wspólnej walce o pokój wciąż ta staje się coraz silniejsza. Wspólnie broniąc pokoju zwalczamy i zwalczając będziemy zakusy amerykańskiego imperializmu”.

Delegacja młodzieży niemieckiej przestała do naszej redakcji pozdrowienia dla młodzieży łódzkiej. W liście tym czytamy:

„Das die für den...“

„DO MŁODYCH CZYTELNIKÓW „GŁOSU ROBOTNICZEGO“

„W imieniu niemieckiej młodzieży z całego Niemiec, przekazujemy członkom ZMP i całej młodzieży Łodzi i województwa braterskie, bojowe pozdrowienia.

Cheśmy od Was, nasi polscy przyjaciele, ucieć się jeszcze skuteczniej walczyć o pokój, ucieć się lepiej pracować, aby wykonać nasz Plan 5-letni.

Dziękując z całego serca organizacji ZMP i PZPR za serdeczne przyjęcie zgotowane nam w Łodzi, wyrażamy nadzieję, że nasz pobyt w Polsce Ludowej przyczyni się do wzmożenia przyjaźni pomiędzy ZMP i FDJ i że wielu przyjaciół z Łodzi przybędzie na nasz festiwal w Berlinie.

Gerhard Feix, Siegfried Graupner, Herbert Bartoszyk, Gertrude Poller, Gunther Henkel.”

„W imieniu niemieckiej młodzieży z całego Niemiec, przekazujemy członkom ZMP i całej młodzieży Łodzi i województwa braterskie, bojowe pozdrowienia.”

Plany roczne wykonane przed terminem

PRZEMYSŁ WŁÓKNIEN LŹKOWYCH

W dniu wczorajszym wykonał roczny plan Centralny Zarząd Przemysłu Włókien Łykowych.

ZPW IM. PIETRUSIŃSKIEGO W ZGIERZU

Wczoraj wykonały roczny plan produkcji ZPW im. Pietrusińskiego w Zgierzu.

ZPB IM. BYTOMSKIEJ

Przedsiębiorstwo ZPB im. Bytomskiej wykonało swój roczny plan produkcyjny w dniu 15 grudnia br. Ostatnie kilogramy przędzy zdjęto z maszyny ob. Cygan Maril. Załoga przedziały, wykonując plan roczny przedterminowo odda jeszcze do końca roku 31 tys. kg. przędzy ponad plan.

PRZEDSIĘBIORSTWO ROBÓT TELEKOMUNIKACYJNYCH

Przedsiębiorstwo Robót Telekomunikacyjnych melduje, że plan inwestycyjny na rok 1950 został wykonany przedterminowo w dniu 15 b. m.

PABIANICKA FABRYKA NARZĘDZI

Pabianicka Fabryka Narzędzi w Pabianicach wykonała roczny plan produkcji w dniu 15 grudnia br.

ZPO W KALISZU

Kaliskie Zakłady Przemysłu Odzieżowego wykonały roczny plan produkcyjny przed terminem.

Podczas swej wizyty w Łodzi delegacja FDJ zrewizowała Łódzkie Zakł. Przem. Odzieżowe. (Na zdjęciu — od lewej: Gertrude Poller, przewodnicząca pracy w rolnictwie z Meinlingen (Turyngia), Gerhard Feix, kierownik działu młodzieży w łódzkiej Centralnej Radzie FDJ, Zenon Sosnowski, przewodniczący kółka ZMP w ŁZPO, Gunther Henkel, przewodniczący kółka FDJ w Fabryce Maszyn w Goerlitz, Siegfried Graupner, kierownik brygad młodzieżowych, budujących wielką zaporę wodną w Saksonii i Herbert Bartoszyk, kierownik działu młodzieży robotniczej Okręgowej Rady FDJ w Sachsen-Anhalt.)

Na apel górnika SZULCA i palacza CHAJTA akcja oszczędności węgla obejmuje cały kraj

WARSZAWA (PAP) — Uchwała Prezydium Rządu w sprawie oszczędności węgla znajduje coraz szerszy odzew wśród mas pracujących. Na apel górnika SZULCA i palacza CHAJTA odpowiada coraz więcej robotników, którzy podejmują zobowiązania oszczędnościowe i wskazują na we ekonomiczne metody palenia, co w konsekwencji przynosi miliony oszczędności.

M. in. palacze elektrowni „OŁOWIANKA” w Gdańsku w III kwarta le br. zaoszczędzili 2.844 tony węgla.

Tak doskonale wyniki uzyskali oni dzięki współzawodnictwu, jakie objęło wszystkich palaczy elektrowni.

Palacze elektrowni w Bydgoszczy zastosowali jako paliwo w piecach kotłowych miał węglowy o granulacji 0,4 mm, zamiast używanego dotychczas „groszku”. W wyniku tego w ciągu II miesięcy br. zaoszczędzili oni na węglu 420 tys. zł.

Robotnicy huty „SZCZECIN”, w poważnym stopniu zrationalizowali zużycie węgla i uzyskali tą drogą ponad 4.600 zł oszczędności w skali miesięcznej. Palacze huty „Szczecin” stosowali tanższy asortyment węgla a nawet częściowo węgiel zastępowali koksikiem. W tym celu zrehabilitowali oni ruszty we wszystkich kotłach, co dało wspaniałe wyniki.

Również grupy kolejarzy remontujących parowozy w Gdańsku postanowiły zastosować radziecką metodę u-

stawiania rusztów w parowozach, co wpłynęło na zmniejszenie zużycia węgla przez maszynistów.

Zamiast życzeń świątecznych

WARSZAWA (PAP). — Wsorem lat ubiegłych premier Cyrankiewicz zaapelował do wszystkich instytucji państwowych i społecznych, aby zaniechały, względnie, o ile chodzi o osoby prywatne — ograniczyły roszczenia życzeń świątecznych i noworocznych, a w zamian za to składały ofiary na cele społeczne.

W tej intencji prezes Rady Ministrów przekazał na zakup podręczników dla dzieci koreańskich kwotę 500 zł.

Potworny terror pod okupacją USA w Południowej Korei

LONDYN (PAP) — Za pośrednictwem korespondentów prasy angielskiej docierają tu niektóre szczegóły potwornego terroru, panującego pod okupacją amerykańską w Południowej Korei.

Na przykład korespondent Reutersa przestał ostatnio z Seulu depesze, potwierdzającą fakt, że koreańska ludność cywilna mordowana jest masowo przez Amerykanów.

Jedną z takich masowych egzekucji ludności cywilnej pod Seulem, o której mówi korespondent Reutersa, odbywała się w sposób tak bestialski i widocznie w obecności niepożądanych świadków, że sztab amerykańskich 8 armii uznał za wskazane wysłać na miejsce egzekucji jednego z oficerów z rozkazem, aby egzekucję na razie przerwało — wobec zbyt niego rozgłosu tej sprawy.

Jak wynika z relacji korespondenta Reutersa, na miejscu straceń obe-

oni bywają, prócz samych katów, inni żołnierze amerykańscy i brytyjscy w charakterze „wizytów”. Wśród mordowanych znajdują się kobiety i dzieci.

Charakterystyczne jest, że dowódcy two amerykańskie nie zdobyły się by najmniej na odwołanie lub przynajmniej ograniczenie tych masowych morderstw, lecz z niezwykłym cynizmem poprzestali na oświadczeniu, że „przyszłe egzekucje dokonywane będą w bardziej humanitarny sposób”.

Młodzież hinduska włącza się do walki o wolność Korei

PEKIN (PAP) — Jak donosi z Now Delhi Agencja Nowych Chin, 300 młodych Hindusów wyraziło pragnienie w liście do generalnego sekretarza miejscowej Federacji Młodzieży Demokratycznej Santosh Chatterjee, dołączenia się do walki o wolność ojczyzny, prowadzonej przez naród koreański.

Santosh Chatterjee oświadczył na konferencji prasowej, że otrzymał łączną deklarację 300 młodych ludzi należących do różnych zawodów. Wszyscy oni pragną udać się do Korei i walczyć w charakterze ochotników u boku narodu koreańskiego.

Sekretarz Federacji Młodzieży Demokratycznej zakomunikował prasie, że Federacja zwróciła się do rządu hinduskiego z prośbą o umożliwienie młodym ochotnikom hinduskim wyjazdu do Korei.

WYROK W PROCESIE TURNERA i S-ki Dyplomata — przemytnik skazany na półtora roku więzienia

WARSZAWA (PAP). — 18 b. m. Sąd Apelacyjny w Warszawie ogłosił wyrok w procesie Turnera i S-ki, współoskarzonych o zorganizowanie nielegalnego wyjazdu z Polski obywateli polskiej Bobrowskiej, odpowiadającej w tym samym procesie za usiłowanie nielegalnego przekroczenia granicy.

Oskarżony Turner skazany został na 1 rok i 6 miesięcy więzienia, oskarżona Bobrowska na 1 rok więzienia, a oskarżeni Nemes i Upper-ton na 7 miesięcy aresztu.

Wszystkim oskarżonym zaliczony został dotychczasowy areszt.

W uzasadnieniu wyroku sąd stwierdził, że wszystkie zarzuty aktu oskarżenia zostały w pełni ud-

wodnione przyznaniem się samych oskarżonych oraz zeznaniami świadków.

Uzasadnienie wyroku przytacza w dalszym ciągu znane już okoliczności przygotowań do nielegalnego wyjazdu Bobrowskiej. Sąd podkreślił m. in. że w organizowaniu przetrzutu udziału Turnera i pomocy liczni obywateli brytyjscy. Turner użył także również pomoc od przedstawicieli reakcyjnej emigracji polskiej w Londynie — Marli Buyno i ks. Sapieżyńskiego. Turner próbował także uzyskać pomoc od Andersa.

W dalszym ciągu uzasadnienia wyroku sąd stwierdził, że proces Turnera ujawnił również, że liczni przedstawiciele dyplomatyczni państw kapitalistycznych uprawiali

na terenie Polski działalność wywiadowczą, zbierając informacje szpiegowskie osobiste oraz przez zwerbowanych spośród obywateli polskich agentów. Działalność szpiegowska uprawiał przede wszystkim sam Turner, pełniąc oficjalne funkcje attaché lotniczego ambasady brytyjskiej w Warszawie.

Uzasadnienie wyroku podkreśla, że szpiegowska działalność przedstawicieli dyplomatycznych obcych mocarstw sprzeczna jest z zasadami prawa międzynarodowego i zwyczajów dyplomatycznych. Uprawiany przez te osoby wywiad miał charakter ofensywny i wymierzony był przeciwko państwu polskiemu i jego sojusznikom.

Kronika Tomaszowska

WAŻNIEJSZE TELEFONY

4 — Dworzec Kolejowy
47 — Milicja Obywatelska
51 — Straż Pożarna
305 — Straż Pożarna (dzwonić tylko w wypadku pożaru)
333 — Pogotowie PCK

ADRES REDAKCJI:

Plac Kościuski 23, tel. 290
Redakcja przyjmuje interesantów od godz. 16.

ADRES ADMINISTRACJI:

Rozdzielnia Dzienników „Ruch”
Plac Kościuski 16 tel. 250

W woj. łódzkim istnieje

76 ośrodków zdrowia

Rok 1950 jest rokiem głębokich przemian, jakie nastąpiły w leczeniu pracowniczym. W roku bieżącym powstało setki przychodni, ośrodków leczniczych, sanatoriów, szpitali. Wzrosło również wyposażenie istniejących szpitali.

W zakresie udzielania pomocy na stałe i czasowe zwrot. Lekarzy, pielęgniarek z chałupniczej pracy przechodzą do pracy na odcinku społecznym, a praca ich ma na celu, obok leczenia, podniesienie zdrowotności oraz zapobieganie chorobom.

W jakich warunkach człowiek pracy leczyl się przed wojną pamięta wielu z nas. Nikłe sumy przeliczane wówczas na leczenie pracownice i wyposażenie szpitali.

Jak wyglądała sprawa leczenia w województwie łódzkim niedługo?

Pierwszy ośrodek zdrowia powstał w 1925 roku i do roku 1939 zorganizowano ich zaledwie 7, co nawet w małym procentie nie zaspokajało potrzeb ludności. Dziś w województwie łódzkim istnieje 76 ośrodków zdrowia. W większości istniejących przed wojną w woj. łódzkim szpitali nie było sal operacyjnych i ani jednego aparatu rentgenowskiego.

Dziś w każdym powiecie jest szpital z salą operacyjną i aparatem do prześwietlań itp. Brak nam jeszcze dostatecznej liczby lekarzy oraz felerów i pielęgniarek. Nowe kadry, które wkrótce opuszcza mury Akademii Lekarskiej i szkół, uzupełniać nie będzie. Do rozwiązania tego problemu przyczynić się również planowane rozmieszczenie kadr lekarskich i pomocniczych.

Powaznym osiągnięciem jest połączenie wszystkich agend leczenia, które przyczyniło się do zlikwidowania wielotorowości i stworzyło możliwość jednolitego planowania i jedno litę kontroli.

Ustawa o jednolitej władzy ludowej i troska rad narodowych o rozwój lecznictwa pracowniczego, ustawy o planowym rozmieszczeniu pracowników lekarskich, utworzenie Zakładu Lecznictwa Pracowniczego oraz olbrzymie sumy, jakie łoży Państwo w trosce o zdrowie obywateli — stwarzają warunki do tego, by leczenie nasze, wzorujące się na socjalistycznym leczeniu ZSRR — mogło coraz lepiej służyć ludziom pracy.

Každy ZMP-owiec prenumeruje i czyta

„Sztandar Młodych”

Podniosła uroczystość w Tomaszowskich Zakładach Włókien Sztucznych

— Zastanawialiśmy się, czy służyć będzie, jeśli wieczór poświęcony upamiętnieniu rocznicy urodzin towarzysza Stalina, połączone będzie z uroczystością przekazania za łódzki sztandar zdobyty w woj. łódzkim zawodnictwa międzyzakładowym — mówił w zakończeniu poniedziałkowej uroczystości sekretarz fabrycznej organizacji partyjnej — tow. Duk. — I doszliśmy do wniosku, że to będzie słuszne. Towarzysz Stalin jest bowiem Chorążym Pokoju. On nam przewodził w walce o pokój. A przecież ten sztandar — to widomy symbol naszej walki, bo my pracą walczyliśmy o pokój!

Przytoczone słowa najlepiej chyba oddają charakter uroczystości, która odbyła się w poniedziałek w świetlicy Tomaszowskich Zakładów Włókien Sztucznych.

Uroczystość zgał przewodniczący Rady Zakładowej tow. Paryski, po czym w prezydium zasiadli: przedstawiciel KW PZPR tow. Pjanowski, przedstawiciel KM PZPR — tow. Twardowski, sekretarz or-

„Arlekin” w Tomaszowie

Do piątku bieżącego tygodnia (włącznie) — w sali PDK daje przedstawienia Państwowy Teatr Lalek „Arlekin” z Łodzi. Wystawia na je „Złota rybka”. Przedstawienie to otrzymało nagrodę na festiwalu sztuk radzieckich.

Dzieci jadą do Łodzi

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci organizuje w dniu 5 stycznia wyjazd dzieci z podstawowych szkół TPD do Łodzi, na specjalnie urządzoną pięciodniową uroczystość choinkową. W wyjeździe wezmą udział przodownicy nauki i pracy.

Mija termin zgłaszania roszczeń o zaopatrzenie inwalidzkie

Z dniem 31 grudnia 1950 roku upływa ostateczny termin zgłaszania roszczeń o zaopatrzenie inwalidzkie przez osoby, które utraciły zdolność zarobkową, całkowicie, lub częściowo z powodu choroby lub kalektwa, nabytych wskutek służby wojskowej w czasie wojny 1939 — 1945 r., wskutek udziału w ruchu podziemnym i partyzanckim, lub wskutek wykonywania obywatelskich świadczeń na polecenie władz krajowych, lub władz radzieckich.

Osoby, które zgłoszą roszczenia po upływie tego terminu, zaopatrzenia uzyskać nie mogą.

Podanie o zaopatrzenie inwalidzkie należy wnieść do właściwego, ze względu na miejsce zamieszkania Prezydium Powiatowej Rady Narodowej (b. starostwa), posiada jącego referat spraw inwalidzkich.

Ważne jest jednak zgłoszenie, dokonane przez wniesienie w terminie ustawowym podania o zaopatrzenie do któregośkolwiek Prezydium Powiatowej, lub Wojewódzkiej Rady Narodowej (b. starostwa, lub urzędu wojewódzkiego), przy czym nie jest konieczne dołączenie dowodów inwalidz-

ganizacji fabrycznej — tow. Duk, sekretarz Oddziału Zw. Zawodowe go Włókniarzy — tow. Pichola, dyr. Wierzbicki, tow. Goździkowa, tow. Rogala z ZMP, tow. Bala z Ligi Kobiet, oraz przodownicy pracy: Helena Tonowicz, Halina Szczepańska, Zdzisław Hana, Waław Kołodziejczyk, Antoni Sulma, Zdzisław Jerdrzejczyk, Maria Burakowska, Stanisław Malewski, Stefan Wójcik i Stanisław Jóźwiak.

Do zebranych przemówił tow. Pjanowski. Mówca zobrazował wielokopne zasługi, jakie położył tow. Stalin nie tylko dla Związku Radzieckiego, nie tylko dla nas, narodu polskiego, ale dla całej ludzkości.

Szczególnie mocno podkreślone w przemówieniu zostało zagadnienie walki o pokój, walki — w której wodzem jest Wielki Stalin. Burzą

Otwarcie Domu CHPD

Przy ul. Ochotników Wojennych 9-11, Centrala Handlowa Przemysłu Drzewnego otworzyła swą nową placówkę, likwidując równocześnie dotychczasowy sklep w Alei Wojska Polskiego. Nowo otwarta placówka zajmuje cały piętrowy budynek i mimo, iż w dalszym ciągu trwają prace remontowe na piętrze — na parterze czynny jest sklep bogato wyposażony w rozmaite meble.

Nowością między komplektami mebli są t.zw. komplety popularne, składające się z szafy, rozuwanego stołu, czterech wycielanych krzesel i składanego dwuosobowego tapczanu. Cena kompletu wynosi około 2200 zł. w sprzedaży ratalnej.

Rodzice dla swych maleństw mogą nabyć w cenie 82.50 zł. składaną stolik-krzesła, a dla większych pociec — z okazji zbli-

oklasków zebrani przyjęli końcowe słowa, w których mówca stwierdził: o pokój trzeba walczyć, walczyć codzienną pracą. I my wywalczymy pokój. Wywalczymy, gdyż z nami jest Stalin.

Nastąpiło uroczyste przekazanie załódzkiego zdobytego w współpracy międzyzakładowym sztandaru przedchodniego. Przekazując go delegacji robotników — tow. Paryski stwierdził:

„Sukcesy nasze osiągamy przede wszystkim dzięki cennym naukom, jakie czerpiemy z wielkiej skarbnicy doświadczeń Związku Radzieckiego, z nauki WKP(b), z nauki wielkiego nauczyciela i genialnego wodza międzynarodowego proletariatu — towarzysza Stalina.

Sukcesy nasze zawdzięczamy ofiarnej pracy naszej załogi, biorącej

udział we wszelkich formach współzawodnictwa pracy, zawdzięczamy jej ofiarnej pracy naszych robotników, brygadierów, majstrów, kierowników, przodowników pracy i racjonalizatorów.

Przejmując ten sztandar — przyrzekamy w codziennym trudzie realizować zadania Planu 6-letniego, dając tym samym należyty odpór podlegaczom wojennym.

Po przejęciu sztandaru przez delegację, krótkie przemówienia wygłosili — sekretarz organizacji partyjnej tow. Duk i dyr. Wierzbicki, życząc każdemu owocnych sukcesów w jej pracy.

W programie artystycznym uroczystości wystąpili artyści scen łódzkiej.

Sami bierzemy, sami płacimy!

Przed kilku dniami Urząd Pocztowy w Tomaszowie Maz. wprosił ciekawą innowację. Jest nią „skrzynka uczciwości”, zawierająca przekazy pocztowe w specjalnych przegródkach. Na przegródkach jest cena przekazu, a poniżej znajduje się puszka na pieniądze. Kupujący obsługują się sami. (ch)

Ze sportu

„Związkowiec” w pionie „Spójnia”

W ubiegłym tygodniu w sali PDK odbyło się walne zgromadzenie członków byłego ZKS „Związkowiec”, poświęcone omówieniu przejścia klubu do pionu ZS „Spójnia”.

Zgromadzenie otworzył tow. Wiórkowski, a w prezydium zasiadli: przedstawiciel KM PZPR — tow. Dziubałowski, przedstawiciel Rady Okręgowej „Spójnia” — tow. Kula, przedstawiciel Związku Zaw. Prac. Spółdzielczych — tow. Pankowski, przewodniczący MKKF — tow. Jedruszkiewicz, przedstawiciel ZMP — tow. Bielański oraz asystent sportowcy: Henryk Watróbski i Tadeusz Lis. Przewodniczył zebraniu — tow. Prokop.

Po referacie tow. Kulę odczytana została decyzja Wydziału Kultury Fizycznej CRZZ, następującej treści:

„Wydział Kultury Fizycznej CRZZ uważa za słusne stworzenie na terenie Tomaszowa Maz. obok ZS „Włókniarz” — ZS „Spójnia”. W związku z powyższym zarząd komisarzów KS „Związkowiec” przesyła likwidowany ZKS „Związkowiec” do ZS „Spójnia” jako ZKS „Spójnia” — Tomaszów Maz.”

Po złożeniu przez tow. Wiórkowski sprawozdania z działalności kierownictwa „Związkow-

ca”, w którym podane zostały ostre krytyce niedociągnięcia w pracach klubu i kierownictwa, rozwinęła się dyskusja, w której udział wzięli: Dylewski, Gała, A. Wędrak, Kucharski, Skała, Dymarski, Wielgosiński i Komar. Dyskusję podsumował — tow. Kula.

W wyniku przeprowadzonych wyborów władz KS „Spójnia” — do zarządu powołano: jako przewodniczącego — tow. Eugeniusza Duszyńskiego, funkcje wiceprzewodniczących powierzono: Tomczykowi, Kobyleckiemu i Anczar-skowskiemu, sekretarzem został Osiański, zastępcą — Pacak, skarbnikiem — Kucharski, zastępcą — H. Pietruszczak, gospodarzami — Kwarciany i Wędrak oraz członkami: Dylewski, Woicki, Chałbiński, Wiórkowski, Zdziarski i Glebowski.

Do komisji rewizyjnej weszli: Prokop, Polakowski, Osuchowski, Malej i Sztajner, a w skład sądu koleżeńkiego tow. tow. Śmiełek, Wieczorkowski, Sulma, Gała i Bałaban.

Kierownikami poszczególnych sekcji zostali: lekkoatletycznej — Kobyłki, piłkarskiej — Woicki, bokserskiej — Dylewski, gier sportowych — Kwarciany, szachowej — Zdziarski, hokejowej — H. Watróbski, kronikarzem został K. Pietruszczak. (b)

„Spójnia” — „Włókniarz” 10:8

Poniżej podajemy wyniki techniczne hiełdzelnego spotkania, rozegranego między pićciarzami „Włókniarza” i „Spójni”. Na pierwszym miejscu — zawodnicy „Spójni”.

Waga papierowa: Elke uległ na punkty Wulkiewiczowi II.

Waga musza: Żecikowski przegrał z Gierczakiem.

Waga kogucia: Makowski wygrał z Niedzielskim.

Waga piórkowa: Twardowski uległ przez techniczny ko. Wulkiewiczowi I.

Waga lekka: Matuszewski wygrał przez t. ko. z Golenią II.

Waga lekko-półśrednia: Kozarowski wygrał z Golenią I.

Waga półśrednia: Świdziński wygrał z Kozłowskim.

Waga półciężka I: Albrecht pokonał Ziemińskiego.

Waga półciężka II: Andryszyk został uznany za pokonanego przez Panka.

Otwarcie kursu samochodowo-motocyklowego

Celem umasowienia sportu motorowego — ZKS „Włókniarz” zorganizował II kurs samochodowo-motocyklowy, którego otwarcie odbyło się w tych dniach w świetlicy międzyzakładowej przy Placu Kościuski 1.

Otwarcia kursu dokonał kierownik sekcji motorowej — ob. Sokolowski, witając przybyłych 123 uczestników kursu, po czym wykład dowca ob. Pawluk omówił zajęcia szkoleniowe.

Kurs trwać będzie około 8 tygodni, przy czym wykłady odbywać się będą po dwie godziny, trzy razy w tygodniu. Po zakończeniu kursu i pomyślnym złożeniu egzaminów — absolwenci otrzymają zawodowe prawa jazdy III i IV kategorii.

Zywie zainteresowanie się kursem rokuję nadzieje, że wszyscy jego uczestnicy ukończą go z wynikami pomyślnymi. (s)

Kronika partyjna

Otwarcie Ośrodka Szkoleniowego

Dnia 21 grudnia o godz. 17 w lokalu przy Alei Wojska Polskiego 2 nastąpi uroczyste otwarcie Ośrodka Szkolenia Partyjnego.

Otwarcie Ośrodka połączone zostanie z otwarciem Wystawy Stalinowskiej, która w ciągu następnego dni będzie udostępniona dla zwiedzających.

Tomaszowskie zespoły świąteczne wzięły udział w festiwalu chórów i orkiestr

W niedzielę odbył się w Łodzi festiwal chórów i orkiestr świątecznych, zorganizowany przez Wydział Kulturalno-Oświatowy Zarządu Głównego Związku Włókniarzy. W festiwalu z terenu naszego miasta wzięły udział zespoły świąteczne Fabryki Filców Technicznych i Tomaszowskich Zakładów Przemysłu Wełnianego. Pierwsze reprezentowane były przez swój chór, a z drugich wystąpił zespół mandolinistów i tercet harmonistów. Występy tomaszowskich zespołów wzbudziły uznanie licznie zebranej publiczności.

Kolo Związku

Pracowników Państwowych wybrało swe władze

Na odbytym w niedzielę zebraniu Kola Związku Zawodowego Pracowników Państwowych (b. Związek Samorządny i Instytucji Użyteczności Publicznej) wybrane zostały nowe władze Kola. Do zarządu weszli: Jerzy Damski, Alodia Kapruziak, Stefan Łukaszczyk, Aurelia Lewandowska, Bolesław Ambroski, Stanisława Byczkówna, Stanisław Bibowski, Józef Adamowicz i Helena Magiera.

W skład komisji rewizyjnej wybrano: Kazimierza Zagrzewskiego, Kazimierza Drzewickiego, Henryka Madalińskiego, Adama Pogodę i Stefana Rinkego, a jako delegatów na zjazd okręgowy: Alodię Kapruziak i Jerzego Damski.

Program na dzień 20 grudnia br. 11.50 „Głos mają kobiety”, 12.04 Dziennik, 13.30 Koncert dla szkół, 14.10 „Wszechmoc Radio”, 14.30 Aud. szkolna dla klas V — VII, 14.55 Koncert orkiestry PR, 15.30 Aud. dla świetlic dziecięcych, 15.50 Pogadanka dla kursów partyjnych i stópnia, 16.10 Audycja oświatowa, 16.20 Koncert z płyt, 16.40 „Czy wiecie...?”, 16.45 Aktualności łódzkie, 17.00 Dziennik, 17.15 Koncert rozrywkowy, 17.35 Audycja sportowa, 17.45 Audycja dla młodzieży, 18.00 6 odcinek powieści L. Gomolińskiego pt. „Lokaut”, 18.20 Muzyka rozrywkowa, 18.45 Audycja dla kobiet, 19.00 „Wszechmoc Radio”, 19.20 Muzyka ludowa, 19.45 „Wybitni soliści radzieccy”, 20.00 Dziennik, 20.30 „Śpiewamy polskie pieśni młode”, 20.45 „Kamienny gość” — siu chowski, 21.30 Muzyka i aktualności, 22.00 „Światło nad ziemią”, 22.20 Koncert. Transm. z Pragi, 23.00 Ostatnie wiadomości, 23.10 Muzyka poważna.

GŁOS

Organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
Redaguje KOLEGIUM REDAKCYJNE
Telefony:
Redaktor naczelny 218-14
Zastępca red. naczelnego 218-23
Sekretarz odpowiedzialny 218-05
Dział partyjny 218-16
Dział korespondentów robotniczych i chłopskich oraz redaktorów gazet szkolnych 218-42
Dział mutacji 228-29
Dział mejski i sportowy 254-21
Dział ekonomiczny 218-11
Dział rolny 254-31
Redakcja nocna 172-31
Kolportaż:
Łódź, Piotrkowska 76, tel. 228-32
Administracja 260-42
Dział ogłoszeń: Łódź, Piotrkowska 166a, tel. 111-39 i 114-79
Wydawca RSW „Prasa”
Adr. Red.: Łódź, Piotrkowska 86, III-cie piętro.
Druk. Zakł. Graf. RSW „Prasa”
Łódź, ul. Zwirki 17, tel. 208-62.
Prenumeratę przyjmują:
P.P.K. „Ruch” na konto P.K.O. Nr. VII-6233

Władysław Rymkiewicz

52)

Ziemia wyzwolona
Powieść

— Czysto u was, jak w salonie — rozległ się od progu głos Anteckiego.

Janik unosił głowę nad motorem, wytarł ręce czystą szmatą i uściślił dłoń technika.

— Co słycać, Janik?

— Wszystko w porządku, panie inżynierze.

Wyszli na dwór i usiedli pod oknem na ławce, którą Janik skleił z desek.

Antecki wyjął z kieszeni i wręczył Janikowi złożony we czworo arkusz papieru listowego. Przywoźłem wam list od waszej dziewczyny. Była u mnie w biurze, w Gdańsku.

— O, patrzcie! — zdziwił się Janik. — Jaka zmyślina!

— Radziła mi się w sprawach ojca. Dużo jej poradzić nie mogłem. Nie bardzo też chciało mi się wdawać w te historie. To jakiś brudny sprawę.

— A co ze starym?

— Samoliński siedzi w areszcie, a Bronka pojechała do matki, do domu.

Antecki wstał i okiem fachowca zaczął przyglądać się budynkowi pompy. — Przebudujemy wam stację. Zamienimy samowarek na nowoczesną pompę elektryczną. Wstawimy wam tu silnik na 30 kilowatów. Czeka nas duża nowa robota. Jutro uruchamiamy stację w Zabieńcu i zaczynamy ciągnąć stamtąd linię do waszej pompy.

— Mówił mi o tym Sarniuk.

— Plan robót jest zatwierdzony. W tym tygodniu przystępujemy do przebudowy. A i wy, Janik, będziecie musieli zakasać rękawy. Dostaniecie brygadę ludzi do koszenia zielska w rowach i odmulania rowów. Będziecie odpowiedzialni za tę robotę.

Antecki wyjął pudełko „Bałtyków” i poczęstował Janika papierosem. — Czego tu jeszcze trzeba — mówił, wydychając siwy pióropusz dymu i patrząc z zamyśleniem w przestrzeń — to traktorów. Mało i średniorolni zrzesza się w spółdzielnie i zaczęła obrabiać ziemię traktorami. Nie będzie tu miejsca dla zwykłych wyciżaczy. Nie po to się stał wypędziło junkrów i gburów, żeby osadzać rodzimego bogacza. Żuławy, uważacie, że swą żyzną, pszenno-buraczną glebą — to naturalny śpichlerz zbożowy, mięsny i nabiałowy dla miejsko-portowego zespołu Wisły, Gdyni i Gdańska. My tego śpichlerza nie oddamy w łapy kulaków i spekulantów! Niedoczekanie ich!

Janik obserwował, jak twarz Anteckiego zasiała się i znów rozjaśniała na przemian, w gniewie i w uśmiechu.

Zapałał parny wieczór lipcowy. Na tle jakby poszarzałego z upału, matowego nieba odcinały się ostro i jaskrawo żółte rżyska z ułożonymi w młych stogach snopkami zżętego zboża.

Ludzie schodzili z pól. W kierunku zagrody, zajmowanej dawniej przez Samolińskiego, szło kilka dziewcząt i kobiet.

— Dużo tam rodzin mieszka w domu po Samolińskim? — spytał Antecki.

— Trzy rodziny łatwo się pomieściły.

— Dużo dziewczyn. A ładne?

— O, panie, ładne, bo ładne!

— Ej, Janik, Janik! — zaśmieł się Antecki.

— O, ja tam nie jestem lasy na dziewczyny — obraził się stacyjny. — Za to pan dzisiaj wesół jak szczygieł.

— Jestem wesół, macie rację, Janik! Zmieniło się u mnie wiele. Żona moja wróciła z Niemiec. Byliśmy rozłączeni przez cztery lata.

(Dalszy ciąg nastąpi)

D-1-2408a